Anti-pestprotocol

Basisschool
de Ganzebloem

Inhoudsopgave

1. Doelstelling 3
2. Uitgangspunten 3
3. Definitie van pesten 3
4. Signalen van pesten 4
5. Preventieve aanpak 5
6. Curatieve aanpak 6
7. Digitaal pesten 7
    Mobiele telefoons 7
    Internetgebruik op school 7
Tot slot 7

1. Doelstelling

Pesten komt op iedere school voor, dus ook bij ons. Het is een probleem, waar wij als school iets aan willen doen. We streven naar een pestvrije school. Dat betekent dat we er alles aan doen om kinderen een zo veilig mogelijke omgeving te bieden. Pestproblematiek pakken we aan vanuit de positieve insteek over hoe we met elkaar willen samenleven, samenwerken en samenspelen.

2. Uitgangspunten

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep (meelopers)), leerkrachten en de ouders / verzorgers (hierna genoemd: ouders).
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld. Dit doen we vanuit een positieve insteek. Juist hoe we wel met elkaar om willen gaan.
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- Wanneer de aanpak van het probleem niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.
- Op school is een vertrouwenspersoon aangesteld. Daarnaast heeft de school ook een externe vertrouwenspersoon aangesteld.

3. Definitie van pesten

Wat is pesten?	**Wat is plagen?**
Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door één of meerdere individuen op een persoon, die niet in staat is zichzelf te verdedigen. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld. Pesten heeft negatieve gevolgen voor het slachtoffer. Deze mag niet voor zichzelf opkomen noch zich verweren. Doet hij dit wel, kan dit voor de pester(s) een reden zijn om hem nog harder aan te pakken.	Bij plagen is er sprake van incidenten. Een persoon zegt iets, een andere zegt iets terug en meestal is het dan afgelopen. Vaak is het een kwestie van elkaar voor de gek houden. De machtsverhouding is gelijk. Plager(s) en geplaagde(n) hebben een gelijke of bijna gelijke macht. Bij plagen loopt de geplaagde geen blijvende psychische en/of fysieke schade op en is in staat om zich te verweren.

4. Signalen van pesten

Hieronder staat een aantal signalen, die kunnen wijzen op pestgedrag. Uiteraard is deze lijst niet compleet.

- volstrekt doodzwijgen;
- isoleren;
- psychisch, fysiek of seksueel mishandelen;
- een kring vormen of insluiten in klas, gang of schoolplein;
- buiten school opwachten, slaan of schoppen;
- klopjachten organiseren;
- op weg van en naar school achterna rijden;
- naar het huis van het slachtoffer gaan;
- opbellen;
- als slaaf behandelen;
- nooit de echte naam van een klasgenoot gebruiken, maar een bijnaam;
- voortdurend zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot;
- opdrachten geven huiswerk te maken of huiswerk innemen;
- bezittingen vernielen of afpakken;
- cadeaus eisen of geld afpersen;
- jennen;
- het slachtoffer voortdurend de schuld van iets geven;
- telkens weer het slachtoffer uitschelden of ertegen gaan schreeuwen;
- opmerkingen maken over kleding;
- beledigen;
- briefjes doorgeven;
- kettingbrief schrijven.
- (volledig) buitensluiten
- online pesten

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid. Leerkrachten dienen derhalve alert te zijn op de manier(en) waarop leerlingen met elkaar omgaan en duidelijk stelling te nemen wanneer bepaald(e) gedrag(ingen) hun norm overschrijdt.

5. Preventieve aanpak

In 2019 zijn we gestart met de methodiek van Fides. Fides betekent vertrouwen. Vertrouwen als kind, als jongere of als volwassene in jezelf. De Fides-methodiek wil via praktische en zichtbare manieren inzicht geven in jezelf en je omgeving. Het gaat erom dat je via sociale vaardigheden leert jezelf (bij) te sturen. Om dit zichtbaar te maken is de methodiek o.a. gebaseerd op het gebruik maken van alledaagse 'symbolen'. Deze symbolen gebruiken we vooral preventief a.d.h.v. ervaringen van onszelf of verhalen over sociale situaties. Hiermee zetten we sterk in op het voorkomen van pestgedrag. Maar ook achteraf worden de symbolen en het gedachtegoed van Fides ingezet, op momenten dat er zich in de groep situaties voordoen, die deze aandacht vragen.

Aan de start van elk schooljaar wordt tijdens de zogenaamde "Gouden weken" extra ingestoken op het creëren van een veilig groepsklimaat. Alle symbolen van Fides komen jaarlijks in deze periode sowieso preventief aan bod en er worden groepsvormende activiteiten uitgevoerd.
Een positief leer- en leefklimaat geeft meer binding met de school, waardoor pestgedrag sterk afneemt.

Hoe werken we daar in de klas nog meer aan?

- De manier waarop we met kinderen omgaan.
- De manier waarop we de kinderen bij de les betrekken, hen aanmoedigen, helpen, corrigeren, het gevoel geven dat ze ook fouten mogen maken.
- De manier waarop we rekening houden met verschillen tussen kinderen.
- De manier waarop we het werken in de groep organiseren.
- Samen met de kinderen worden afspraken en omgangsregels voor de klas afgesproken.
- Door middel van individuele- en groepsgesprekken.

Met interactie, instructie en klassenmanagement scheppen we de voorwaarden voor een pedagogisch klimaat waarin elk kind tot zijn recht komt. We willen elk kind begrijpen. Ongewenst gedrag heeft een oorzaak. We proberen de oorzaak weg te halen, waardoor elk kind zich veilig kan voelen. Door hieraan veel tijd en aandacht te besteden ontstaat er een goede basis.

6. Curatieve aanpak

Als er ondanks de preventieve aanpak toch gepest wordt op school, moet er curatief opgetreden worden. Hierbij hanteren we de Vijfsporenaanpak.
Bij de Vijfsporenaanpak zijn 5 partijen betrokken, te weten het gepeste kind, de pester, de meelopers, de leerkracht en de ouders.
Hieronder wordt het beleid m.b.t. de verschillende partijen weergegeven, waarna er tevens een overzicht met handreikingen staat.

Proces

Het gepeste kind	Er wordt gezocht naar wat er nodig is om het gepeste kind zelf weerbaarder te maken. Er wordt besproken waarom het kind gepest wordt. Hiervoor is overleg met de intern begeleider en ouders noodzakelijk.
De pester	De leerkracht gaat in gesprek met de pester om aan te geven dat dit gedrag niet geaccepteerd wordt, maar ook om de oorzaak van het pestgedrag te achterhalen. Dit is nodig om tot de juiste hulp te komen. De pester wordt in ieder geval besproken met de intern begeleider en ouders.
De meelopers	De leerkracht gaat ook in gesprek met de meelopers en zorgt ervoor dat pestgedrag bespreekbaar wordt en blijft. Er worden duidelijke afspraken gemaakt met de meelopers via een gesprek. Deze afspraken worden geregeld (bijvoorbeeld dagelijks, wekelijks of tweewekelijks) gecontroleerd. Meelopers worden aangesproken op hun gedrag. Er kan ook gekozen worden voor het ondertekenen van een anti-pestcontract. Hierbij ondertekenen alle kinderen van de groep een contract waarin de omgangs- en gedragsregels vermeld staan.
De stille meerderheid	In de hele groep of groepen worden klassengesprekken gevoerd a.d.h.v de symbolen en/of situatieschema van Fides.
De leerkracht	De leerkracht neemt contact op met de intern begeleider en spreekt met haar de situatie door. Hij/zij stelt tevens de directie op de hoogte van de situatie. De leerkracht zorgt voor voldoende achtergrondinformatie en kennis over het pestproces om het probleem adequaat aan te pakken. In een teamvergadering wordt beknopt verslag gedaan van het probleem en de gevolgde aanpak. De overige teamleden wordt gevraagd mee te kijken en te denken; zij kunnen tevens mede controleren of kinderen zich aan de afspraken houden en, indien nodig, hen daarop aanspreken. De leerkracht neemt contact op met de ouders van: ● het gepeste kind; ● de pester; ● de meelopers. Het is beter niet te wachten op initiatief van de ouders, maar hen voor te zijn; dit geeft hen het gevoel dat er serieus met het probleem pesten wordt omgegaan en maakt hen betrokken bij het proces.

De ouders (van pesters en gepeste kinderen)	Ouders worden nauw bij het proces betrokken. Zij worden door de leerkracht op de hoogte gebracht van de gang van zaken en eventueel voor een gesprek uitgenodigd op school. Mochten de problemen betrekking hebben op een groot deel van een groep, dan kan er voor een speciale ouderavond gekozen worden. Uitgangspunt is dat ouders de aanpak van de school ondersteunen en vanuit hun rol een bijdrage leveren aan de bestrijding van het pestgedrag. Mocht het voorkomen dat ouders de aanpak van school niet ondersteunen of zelfs tegenwerken, dan volgt er een gesprek tussen ouders enerzijds en leerkracht en schooldirectie anderzijds. De mogelijke gevolgen van het gedrag van de ouders worden in dit gesprek in ieder geval besproken.

7. Digitaal pesten

Mobiele telefoons

De mobiele telefoon komt steeds vroeger de school in. Op school is gebruik van de mobiele telefoon niet toegestaan. ‘s Ochtends wordt elke mobiele telefoon ingeleverd bij de leerkracht en aan het eind van de schooldag krijgen kinderen deze terug.

Internetgebruik op school

Kinderen werken op school in een beveiligde omgeving, waarin in principe ongepaste sites niet bereikbaar zijn. In deze omgeving kan een leerkracht altijd meekijken.
Elk kind op school heeft een eigen e-mailadres. Per mail zou er zodoende gepest kunnen worden. Vaker zien we echter dat digitaal pesten buiten schooltijd gebeurt. Dit is in principe niet onze verantwoordelijkheid, maar het komt toch altijd de school in. Er volgt dan een gesprek met betrokken kinderen en soms de volledige groep. Wij zetten echter vooral in op het bevorderen van een veilig sociaal groepsklimaat en het bevorderen van het zelfvertrouwen van kinderen, waardoor zij voor zichzelf op kunnen komen en de situatie snel in de kiem gesmoord wordt.

Tot slot

Op De Ganzebloem slagen we er dankzij een team dat het beste wil voor elk kind en dankzij de inzet van Fides goed in om pesten veelal te voorkomen. Het zal altijd ons doel zijn en blijven, dat ieder kind zich 100% oké voelt en de ander zich ook 100% oké kan voelen.

Ik ben
100%
oké
& jij ook!